

BANDA SONORA (20479)

Titulació/estudi: Grau en Comunicació Audiovisual

Curs: 3r i 4t

Trimestre: 3er

Nombre de crèdits ECTS: 4 crèdits

Hores dedicació estudiant: 100 hores

Llengua o llengües de la docència: Català i castellà

Professorat: Manuel Garin

1. Presentació de l'assignatura

L'assignatura *Banda Sonora* té com objectiu formar des de la teoria i la pràctica a l'alumne en la comprensió del paper de la música en els mitjans audiovisuals. El curs consta d'una sèrie de sessions presencials teòriques durant les quals es desenvolupa un mètode d'anàlisi integral de la banda sonora a partir de les seves condicions, funcions i variables estructurals dins el discurs audiovisual, mètode que s'ampliarà posteriorment mitjançant la preparació i l'execució final d'un projecte pràctic d'integració de música i imatge en moviment. Les sessions de dilluns queden consagrades, doncs, a l'explicació dels mecanismes bàsics per entendre el sentit de la música cinematogràfica i concretar una sèrie d'eines per aplicar al treball d'anàlisi escrit final. Les classes de divendres es reserven, en canvi, a sessions pràctiques, tutories i seguiments en grup que activen el procés de preproducció, producció, postproducció i valoració final dels diferents projectes de composició musical.

2. Competències a assolir

Competències generals i transversals:

- Capacitat per aplicar els coneixements i la comprensió de manera que indiqui un plantejament professional del seu treball o professió, i que posseeixin les competències que s'acostumen a demostrar mitjançant l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins del propi camp d'estudi.
- Habilitat d'aprenentatge que permeti continuar els estudis de forma àmpliament autodirigida o autònoma.

Competències específiques:

- Capacitat i habilitat per gestionar els processos de direcció i realització dels mitjans cinematogràfics vinculats amb la música.

- Habilitat per la utilització de les tècniques i procediments de la ideació musical, la seva planificació, captació i organització productiva.
- Capacitat i destresa per la creativitat i la innovació.

3. Continguts

Coneixement i anàlisi de la música en els mitjans audiovisuals. Posterior desenvolupament pràctic d'estratègies d'ideació, disseny i realització musical focalitzades en la musicalització de fragments sense so.

4. Avaluació

Àmbits de qualificació

- Participació en activitats plantejades dins l'aula
- Seguiment i desenvolupament del projecte pràctic de composició
- Treball d'anàlisi final en forma escrita

Sistema de qualificació

És condició per superar l'assignatura realitzar totes les activitats proposades durant el curs, des de l'assistència i preparació de les reunions vinculades al projecte musical fins el seguiment de les classes teòriques on es treballen els conceptes i eïnes per dur-lo a terme, així com la realització del treball d'anàlisi.

La qualificació final ve donada pel desenvolupament del projecte en grup i el producte final lliurat al professor en forma de musicalització d'una peça visual, per una banda, i per la correcció del treball d'anàlisi escrit per altra. Tenint en compte una possible correcció qualitativa en funció de les intervencions dels estudiants durant els debats mantinguts a l'aula i segons la seva implicació en la dinàmica de l'assignatura.

5. Bibliografia i recursos didàctics

5.1. Bibliografia analítica

Chion, Michel: *La música en el cine*. Barcelona: Paidós, 1997.

Xalabarder, Conrado: *Música de cine. Una ilusión óptica*. Buenos Aires: Libros En Red, 2006.

5.2. Bibliografia complementària

Altman, Rick: *Silent Film Sound*. New York: Columbia University Press, 2004.

Adorno, Th.W; Eisler, Hanns: *Composición para el cine*. Madrid: Akal, 2007.

Copland, Aaron: *Cómo escuchar la música*. México: Fondo de Cultura Económica, 1994.

Károlyi, Otto: *Introducción a la música del siglo XX*. Madrid: Alianza, 2000.

V.V.A.A. *La música en los medios audiovisuales* (ed. Matilde Olarte Martínez). Salamanca: Plaza Universitaria Ediciones, 2005.

V.V.A.A. *El sonido de la velocidad: cine y música electrónica* (ed. Pablo G. Polite, Sergi Sánchez). Barcelona: Alpha Decay, 2005.

Recurs web: MundoBSO – www.mundobso.com

5.3. Recursos didàctics

L'assignatura aporta un seguit de recursos en l'espai virtual de l'Aula Global i en lliurament directe als alumnes:

- 1- Clendari de les sessions, distribució per grups i tasques assignades
- 3- Instruccions per la realització de les pràctiques
- 4- Fragments filmogràfics pel desenvolupament dels projectes

6. Metodologia

L'assignatura s'inicia amb unes sessions teòriques per facilitar la comprensió d'uns coneixements sovint deslligats de la didàctica cinematogràfica: com funciona la música als mitjans audiovisuals. Aquest desplegament teòric té un doble objectiu: facilitar un seguit d'eines de comprensió i ideació als alumnes sense competències musicals per un costat, i promoure la implicació creativa d'aquells alumnes amb capacitat d'intervenció musical directa per altre. La meta essencial és crear un clima de participació obert on la tasca d'escolta i anàlisi musical es comparteixi entre els diferents alumnes, no desentenent-se de les competències musicals sino aprofitant-les de forma integrada en el curs de les sessions. Per una banda, els dilluns s'estudia i es desenvolupa un mètode d'anàlisi teòric-pràctic, per altra els dimecres s'aplica aquest mètode a la creació de diferents músiques a partir de fragments filmogràfics concrets. Hi ha un seguiment per grups del desenvolupament narratiu i l'ideació musical d'aquests projectes arran els fragments, tasca que es durà a terme en grups d'entre quatre i cinc estudiants. Aquest seguiment es materialitza en les fases de pre-producció, producció i post-producció d'un projecte músico-visual propi. Paral·lelament els alumnes han d'aplicar els coneixements teòrics derivats de les classes dels dilluns en la preparació i escriptura d'un treball

analític sobre la música d'una pel·lícula específica (a escollir d'entre una llista especificada prèviament pel professor).

7. Programació d'activitats

A continuació es detalla el calendari de sessions de l'assignatura:

DESPLEGAMENT TEÒRIC / Classes dels dilluns: aula 52.015, 17:30-19:30

Dilluns 8 Abril – Introducció als models de la música per l'audiovisual

Acords i desacords de la música en el cinema. Entre el galop i el *ritornello*

Dilluns 15 i 22 Abril – Variables músico-visuales: ritme, to i timbre de les imatges

Elements constitutius. Temps binaris, ternaris i irregulars. De les agògiques a les dinàmiques. El to i l'escala d'imatges. Melodies i armonies visuals. Timbre i coloració dramàtica. Plasticitat i efectes cinètic-instrumentals

Dilluns 29 Abril i 6 Maig – Models d'anàlisi: distribució temàtica i estructural

Poders i jerarquies de la música cinematogràfica. Tema inicial i tema final. Temes principals, centrals i secundaris. Lluites i interferències: contratema i subtema. La formació i la dissolució de motius. Repetició, variació i repercussió temàtica. Les formes fonamentals: secció, variació, fuga, forma-sonata, formes lliures.

*Visionat obligatori del film *Yuha* (Aki Kaurismäki, 1999) per la prova del dia 6 de Maig

Dilluns 13 Maig – Tipologies i equilibris música / imatge

Necessitat i contingència. Músiques originals, preexistents i adaptades. Límits i trampes de la diègesi. Conflictes: música empàtica i anempàtica. Integració del procés musical: connexions bilaterals i unilaterals.

(20 de Maig festiu)

Dilluns 27 Maig – Constants, diferències i nivells de significació

Incrementació i discreció (nivell sonor). Funcionalitat, contraposició i subdivisió (nivell argumental). Segmentacions i contagis (nivell espacial). Caracterització interior, dualisme, dobles sentits (nivell dramàtic).

Dilluns 3 Juny – Sessió per ponència convidada

De la música a la imatge: el guió musical, sessió a càrrec de Conrado Xalabarder

Dilluns 10 Juny – Balanç de l'assignatura i tutories pel treball d'anàlisi

**Lliurament dels treballs finals (data per determinar)

DESPLEGAMENT PRÀCTIC / Classes dels dimecres: 11:30-13:30

Dimecres 10 Abril – Visionat i distribució de grups/seqüències

Aula 52.121 / Introducció, pluja d'idees i anàlisi del programa de seqüències per grup

PRE-Producció Dimecres 17 Abril – Plantejament, ideació i 'guió musical'

*Aula 52.121 / Organització específica i lligam entre les propostes: sessió de *spotting**

PRE-Producció Dimecres 24 Abril – Composició i formalització de la banda sonora

Aula 52.121 / Composició dels materials: formalització, seccions i pre-muntatge

(1 de Maig festiu)

PRODUCCIÓ Dimecres 8 i 15 Maig – Sessions d'enregistrament i captació musical

Aula 54.041 i Postpo So / Proves, execució i gravació segmentada de les pistes

POST-Producció Dimecres 22, 29 Maig i 5 Juny – Organització final dels materials

Sales AVID + NITRIS / Muntatge i jerarquitització dels materials gravats (22, 29 Maig)

Sales Postpo So / Mescla final a les sales de Pro Tools (5 de Juny)

VISIONAT – Dimecres 12 Juny – Valoració conjunta del programa de seqüències

Aula 52.015 - Projectió final amb tots els grups i debat posterior